

Bruksela, 4 czerwca 2025 r.
(OR. en)

9463/1/25
REV 1

AG 74
POLGEN 56
FREMP 137
JAI 689
DISINFO 47
HYBRID 56
AUDIO 44
EDUC 187

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	27 maja 2025 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	8629/25
Dotyczy:	Konkluzje prezydencji w sprawie wzmocnienia demokratycznej odporności UE

Po posiedzeniu Rady (do Spraw Ogólnych), które odbyło się w dniu 27 maja 2025 r., delegacje otrzymują w załączeniu tekst konkluzji prezydencji, który został poparty przez 25 delegacji.

Konkluzje prezydencji w sprawie wzmocnienia demokratycznej odporności UE

PREZYDENCJA RADY UNII EUROPEJSKIEJ,

1. PRZYPOMINA wcześniejsze konkluzje **Rady**: w sprawie wkładu kształcenia i szkolenia we wzmocnianie wspólnych wartości europejskich i obywatelstwa demokratycznego¹, w sprawie odporności demokratycznej: zabezpieczenie procesów wyborczych przed ingerencją zagraniczną², w sprawie wzmocnienia i ochrony wolnej, otwartej i świadomej debaty demokratycznej³, w sprawie stosowania Karty praw podstawowych UE: finansowanie w celu propagowania, ochrony i egzekwowania praw podstawowych⁴, w sprawie roli przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w ochronie i propagowaniu praw podstawowych w UE⁵ oraz w sprawie pamięci o zbrodniach popełnionych przez reżimy totalitarne w Europie⁶.
2. DOSTRZEGA, że zmieniający się krajobraz geopolityczny, w tym rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie, stwarza poważne wyzwania dla naszych demokracji, co może prowadzić do nasilenia napięć społecznych, polaryzacji, radykalizacji i spadku zaufania do instytucji i wyborów.
3. PODKREŚLA, że demokracja nie może się rozwijać bez wolności wypowiedzi oraz że odporność demokratyczna musi opierać się na praworządności, prawach podstawowych i wartościach, na straży których stoi Unia Europejska zgodnie z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej i z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej. ZWRACA UWAGĘ, że z kolei demokracja, wolność i równość wzajemnie się wzmocniają; PRZYPOMINA, że przestrzeganie tych wartości jest wspólnym obowiązkiem zarówno instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, jak i państw członkowskich.

---

¹ Dok. 15738/23.

² Dok. 10119/24.

³ Dok. 10533/24.

⁴ Dok. 6878/25.

⁵ Dok. 7388/23.

⁶ Dok. 11268/11.

4. **PODKREŚLA**, że instytucje UE i państwa członkowskie mają wspólny obowiązek propagowania i ochrony praworządności za pomocą wszystkich dostępnych instrumentów, zgodnie z Traktatami. W tym kontekście **ZWRACA UWAGĘ** na to, jak ważne jest uwzględnianie praw podstawowych we wszystkich unijnych politykach i inicjatywach ustawodawczych oraz przy wdrażaniu mającego zastosowanie prawa UE.
5. **UZNAJE**, że wzmocnianie odporności demokratycznej jest jednym z fundamentów ochrony bezpieczeństwa w Europie. Do tego konieczne są: swobodny i zróżnicowany dyskurs publiczny, zdolność do rozpoznawania i zwalczania zagranicznych kampanii manipulacji informacjami i ingerencji w informacje (FIMI), w tym dezinformacji, a zwłaszcza kampanii wymierzonych w wartości UE lub w demokratyczne funkcjonowanie instytucji i w międzynarodowy ład oparty na zasadach, oraz manipulowania faktami historycznymi do celów politycznych lub fałszowania tych faktów w takich celach, a także długofalowe wysiłki w obszarach wspierania wolnych, niezależnych i pluralistycznych mediów, zapewnianie wolnych i uczciwych wyborów, propagowanie edukacji obywatelskiej, wzmocnianie społeczeństwa obywatelskiego i ochrona praworządności.
6. **PODKREŚLA**, że odporność demokratyczna na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym wzajemnie się uzupełnia, co oznacza potrzebę kompleksowego i wspólnego działania, w duchu podejścia obejmującego całą administrację rządową i podejścia obejmującego całe społeczeństwo.
7. **PRZYPOMINA**, że w ostatnich latach UE poczyniła istotne wysiłki na rzecz wzmocnienia odporności demokratycznej, w szczególności za pośrednictwem przedstawionego przez Komisję w grudniu 2023 r. pakietu na rzecz obrony demokracji, który opiera się na europejskim planie działania na rzecz demokracji przyjętym w 2020 r., unijnego zestawu narzędzi antyhybrydowych, zestawu narzędzi FIMI, systemu wczesnego alarmowania, który jest bezpieczną platformą wymiany informacji o incydentach związanych z FIMI, kodeksu postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji, rozporządzenia dotyczącego warunkowości w zakresie praworządności, aktu o rynkach cyfrowych, aktu o usługach cyfrowych, aktu o sztucznej inteligencji, europejskiego aktu o wolności mediów i dyrektywy o ochronie przed strategicznymi powodztwami zmierzającymi do stłumienia debaty publicznej. **WZYWA** Komisję, aby przy pełnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich proaktywnie egzekwowała te przepisy i wykorzystywała narzędzia, którymi dysponuje, zwłaszcza przysługujące jej na mocy aktu o usługach cyfrowych uprawnienia w zakresie czynności sprawdzających i w zakresie nakładania kar.

8. ZWRACA UWAGĘ, że zasadnicze znaczenie dla demokracji mają ochrona wolnych i uczciwych wyborów przed wszelkimi ingerencjami zagranicznymi, w tym w dziedzinie informacji, ze strony podmiotów państwowych lub niepaństwowych, a także przejrzystość wyborów. W związku z tym PODKREŚLA, jak ważne jest efektywne i skuteczne korzystanie z europejskiej sieci współpracy w zakresie wyborów, przy pełnym poszanowaniu podstawowej roli organów krajowych w ochronie uczciwości wyborów w ramach ich odpowiednich kompetencji.
9. PODKREŚLA potrzebę zapewnienia przejrzystości wyborów i w tym kontekście ODNOTOWUJE wejście w życie rozporządzenia w sprawie przejrzystości i targetowania reklamy politycznej i zbliżające się rozpoczęcie jego pełnego stosowania oraz PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI zarówno zalecenie Komisji dotyczące promowania wolnych, uczciwych i odpornych wyborów, jak i bieżące prace nad przejrzystością reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich oraz prace nad statusem i finansowaniem europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych.
10. KŁADZIE NACISK na kluczową rolę wolnych, niezależnych i pluralistycznych mediów, które dostarczają wyważonych i obiektywnych informacji, i na potrzebę dostępu do tych mediów dla umocnienia naszych demokracji, a także na odnośne obowiązki przemysłu technologicznego – w szczególności platform mediów społecznościowych – rządów i innych zainteresowanych stron, jeśli chodzi o utrzymanie wolności wypowiedzi i otwartego dyskursu demokratycznego w przestrzeni cyfrowej. ZACHEĆCA państwa członkowskie, Komisję, organy publiczne, społeczeństwo obywatelskie i podmioty prywatne do rozważenia, w jaki sposób mogą w większym stopniu wspierać inicjatywy służące weryfikacji faktów i realizowane w całej Europie niezależne projekty medialne, takie jak ogólnoeuropejskie platformy audiowizualne, jak również dziennikarstwo śledcze, aby zapewnić tworzenie treści zgodnie ze standardami dziennikarskimi i przy pełnym poszanowaniu zasad odpowiedzialności, rozliczalności i niezależności redakcyjnej.
11. DOSTRZEGA, że kampanie FIMI, w tym dezinformacja, stały się zagrożeniem dla demokracji i praworządności, zwłaszcza w kontekście mediów społecznościowych. Nieuwzględnienie tego ryzyka może stanowić poważne zagrożenie dla integralności procesów demokratycznych i zaangażowania obywateli, gdyż podważa ono zaufanie społeczeństwa do demokratycznych instytucji i procedur.

12. Ponadto UZNAJE, że zintegrowane podejście zakładające udział wielu stron ma kluczowe znaczenie dla zwalczania kampanii FIMI, w tym dezinformacji, z myślą o propagowaniu przejrzystości i zwiększaniu umiejętności cyfrowych, umiejętności korzystania z internetu i umiejętności korzystania z informacji i z mediów, w tym ze sztucznej inteligencji, które to umiejętności stanowią część edukacji obywatelskiej.
13. PODKREŚLA, że w tym kontekście należy kontynuować wysiłki na rzecz propagowania i wspierania przepisów dotyczących umiejętności korzystania z mediów na mocy dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych oraz uwzględniać, w stosownych przypadkach, wytyczne Komisji z 2023 r. dotyczące umiejętności korzystania z mediów. W związku z powyższym POPIERA odpowiedzialne wykorzystywanie sztucznej inteligencji, co oznacza zapobieganie tworzeniu i rozpowszechnianiu szkodliwych treści – w tym treści stworzonych z użyciem technologii deepfake i targetowania behawioralnego – i ograniczanie tego zjawiska oraz propagowanie stosowania algorytmów w przejrzysty sposób.
14. PODKREŚLA znaczenie wspierania uczestnictwa obywateli w życiu demokratycznym i w tym kontekście PRZYPOMINA europejską inicjatywę obywatelską jako narzędzie, z którego często korzystają obywatele UE w celu bezpośredniego uczestniczenia w procesach demokratycznych.
15. PODKREŚLA, jak ważne jest wspieranie organizacji społeczeństwa obywatelskiego w propagowaniu i chronieniu wartości i praw zapisanych w art. 2 TUE i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej; w tym kontekście PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI prowadzony przez Komisję śródkresowy przegląd strategii z 2020 r. dotyczącej stosowania Karty praw podstawowych, który to przegląd związany jest z 25-leciem przyjęcia Karty, oraz PRZYPOMINA, że zgodnie z art. 6 ust. 2 TUE należy sfinalizować przystąpienie Unii do europejskiej konwencji praw człowieka.
16. PODKREŚLA, że zapewnienie odpowiedniego finansowania organizacjom społeczeństwa obywatelskiego i obrońcom praw człowieka – którzy pozostają jednym z zasadniczych elementów mechanizmów kontroli i równowagi, a także przyczyniają się do propagowania i ochrony wartości Unii, w tym praworządności, praw podstawowych i demokracji – ma kluczowe znaczenie dla budowania i zachowania społeczeństwa, w którym wartości Unii są powszechnie szanowane; UZNAJE potrzebę zapewnienia przejrzystości i rozliczalności praktyk w zakresie finansowania.

17. **PODKREŚLA**, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają ważną rolę w ochronie demokracji i praworządności, w szczególności ponieważ monitorują przestrzeganie praw i wolności osób fizycznych, kontrolują działania podmiotów państwowych, zwracają uwagę opinii publicznej na przypadki naruszeń prawa oraz propagują interesy i punkt widzenia osób należących do mniejszości lub grup niedostatecznie reprezentowanych i osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.
18. **ZWRACA UWAGĘ** na znaczenie ciągłego i aktywnego zaangażowania w otwarty i przejrzysty dialog z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i obrońcami praw człowieka, z uwzględnieniem w procesie kształtowania polityki ich wiedzy fachowej, oraz na znaczenie wspierania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w analizowaniu i rozwiązywaniu problemów związanych z prawami podstawowymi, we wzmacnianiu udziału obywateli w procesach decyzyjnych i w zwiększaniu odporności demokratycznej, w tym na szczeblu lokalnym.
19. **UZNAJE**, że zgodnie z rozporządzeniem finansowym państwa członkowskie i Komisja są przy wdrażaniu unijnego finansowania i wykonywaniu budżetu UE odpowiedzialne za zapewnienie przestrzegania postanowień Karty w myśl jej art. 51 oraz za poszanowanie wartości Unii zapisanych w art. 2 TUE, które są istotne dla wykonania budżetu.
20. **PRZYPOMINA**, że walka z korupcją jest niezbędna do wzmocnienia demokratycznej odporności UE, oraz **ZWRACA** się do instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, jak również do państw członkowskich, aby zwiększyły wysiłki na rzecz zwalczania korupcji.
21. **PRZYPOMINA**, że niniejsze konkluzje **prezydencji** pozostają bez uszczerbku dla negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych na okres po 2027 r.; **PODKREŚLA**, że należy określić środki służące wzmacnianiu odporności demokratycznej oraz zapewnić odpowiednie finansowanie unijne na wsparcie takich środków.

22. ZWRACA się do Komisji i wysokiego przedstawiciela, aby w ramach swoich odpowiednich mandatów i przy pełnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich zintensyfikowali działania na rzecz ochrony integralności informacji i przeciwdziałania kampaniom FIMI, w tym dezinformacji, w szczególności jeśli kampanie te wymierzone są w bezpieczeństwo UE i jej wartości lub w demokratyczne funkcjonowanie instytucji, jeśli podważają praworządność i międzynarodowy ład oparty na zasadach lub jeśli manipulują faktami historycznymi i je fałszują. Działania takie powinny również obejmować wykorzystanie komunikacji strategicznej, działania dyplomatyczne skierowane do partnerów i konstruktywne podejście do nowych partnerstw w celu propagowania wartości unijnych.
23. ZWRACA się do Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, aby przeanalizowały sposoby systematycznego organizowania spotkań z udziałem wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron – w tym państw członkowskich, instytucji UE, społeczeństwa obywatelskiego, ośrodków badawczych, środowiska akademickiego, podmiotów prywatnych i innych odpowiednich ekspertów z różnych obszarów – w celu wymiany najlepszych praktyk i zapewnienia strategicznych wytycznych na temat polityk dotyczących odporności demokratycznej, w jak największym stopniu wykorzystując istniejące działania i przy należytych poszanowaniu kompetencji państw członkowskich.
24. ZWRACA się do Komisji, by wraz z państwami członkowskimi objęła wiodącą rolę w propagowaniu europejskiej pamięci historycznej w całej Europie, w tym poprzez przygotowanie sprawozdania na ten temat, które Rada ma omówić na początku 2027 r. W tym kontekście DOSTRZEGA postępy Platformy Europejskiej Pamięci i Sumienia w tworzeniu w Brukseli ogólnoeuropejskiego pomnika poświęconego ofiarom reżimów totalitarnych XX wieku; oraz PRZYPOMINA o wartości stosowania skoordynowanego podejścia poprzez jak najlepsze wykorzystywanie wszystkich istniejących struktur i podmiotów na szczeblu krajowym i unijnym, takich jak wspomniana platforma.
25. PODKREŚLA potrzebę dalszego analizowania tego, jak w spójny sposób zwiększać zdolności w zakresie odporności, gotowości, zapobiegania kryzysom i reagowania kryzysowego, tak by skutecznie zapobiegać pojawiającym się kryzysom i zagrożeniom, takim jak klęski żywiołowe związane z klimatem i zakłócenia techniczne na dużą skalę, i skutecznie na nie reagować; w tym kontekście ODNOTOWUJE wspólny komunikat w sprawie strategii na rzecz unii gotowości, której celem jest przygotowanie UE do ochrony swoich obywateli i kluczowych funkcji społecznych mających zasadnicze znaczenie dla demokracji i życia codziennego.

26. W tym kontekście **PODKREŚLA**, że zdolności w zakresie gotowości i reagowania kryzysowego należy uwzględnić w ramach odporności demokratycznej, tak by przeciwdziałać zagrożeniom związanym z rozpowszechnianiem dezinformacji w sytuacjach wyjątkowych o charakterze systemowym oraz zapewnić, by ramy reagowania w sytuacjach wyjątkowych skutecznie przyczyniały się do rozpowszechniania informacji opartych na faktach, przy jednoczesnym zachowaniu prawa wolności wypowiedzi i dostępu do informacji.
27. **ZWRACA** się do Komisji o uwzględnienie tych kwestii w planowanej inicjatywie dotyczącej europejskiej tarczy demokracji.
28. **ZOBOWIĄZUJE** się regularnie powracać do kwestii wzmacniania demokratycznej odporności UE.
